ELŐTERJESZTÉS

Szalkszentmárton Község Önkormányzata
Képviselő-testülete
2026. június 22-én tartandó ülésére

Tárgy: Beszámoló a Katona József Könyvtár Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerben Szalkszentmárton településen 2025-ben végzett munkájáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről szóló 39/2013.(V.31.) EMMI rendelet alapján a Katona József Könyvtár elkészítette beszámolóját a Szalkszentmárton településen működő könyvtárellátási szolgáltatásról a 2025. évre vonatkozóan, mely az előterjesztés mellékletét képezi.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testület döntését a beszámoló elfogadásáról.

Szalkszentmárton, 2026. június 17.

Szalkszentmárton Község Polgármestere

Gulyásné Horváth Tünde
polgármester

.../2026.(...) számú határozat

Beszámoló a Katona József Könyvtár Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerben Szalkszentmárton településen 2025-ben végzett munkájáról

Szalkszentmárton Község Önkormányzata Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a Katona József Könyvtár Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerben Szalkszentmárton településen 2025-ben végzett munkájáról készült beszámolót az előterjesztésnek megfelelően elfogadja.

Felelős: Gulyásné Horváth Tünde polgármester
Határidő: azonnal

A határozatot kapja:
1. Katona József Könyvtár elektronikusan
2. Gulyásné Horváth Tünde polgármester
3. irattár

BESZÁMOLÓ

A KATONA JÓZSEF KÖNYVTÁR

KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZERBEN

SZALKSZENTMÁRTON

TELEPÜLÉSEN 2025-BEN VÉGZETT MUNKÁJÁRÓL

KATONA JÓZSEF KÖNYVTÁR

KATONA JÓZSEF KÖNYVTÁR
KECSKEMÉT, 2026

Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer
Bács-Kiskun vármegyében

A könyvtárellátási szolgáltatás Szalkszentmárton településen

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerhez csatlakozás időpontja: 2015. január 1.

Megújulás dátuma: 2015. augusztus 20. (NKA támogatásból)

Bács-Kiskun vármegyében 2025-ben is az 1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről és a 39/2013. (V.31) EMMI rendelet előírásai szerint működtettük a Bács-Kiskun Vármegyei Könyvtárellátási Szolgáltatást. 2025-ben egy község, a 2136 lakosú Városföld csatlakozott a szolgáltatáshoz. A vármegye lakossága **488 547 fő**, ebből a 91 KSZR szolgáltató helyen látunk el **144 402 főt**, a vármegye lakosságának **29%**-át.

A KSZR rendelet alapelveinek megfelelően könyvtárunk a szolgáltatás során az alábbi szempontokat érvényesíti:

- Sokszínű dokumentumkínálat, a nagy mennyiségű beszerzésnek köszönhetően jelentős árkedvezménnyel (35-39%). Könyvtárközi kölcsönzés az olvasók igényei szerint.
- Könyvtári programszervezés, közösségszervezés a települési igényeknek megfelelően.
- Információs szolgáltatások, sokoldalú digitalizálási tevékenységünkre, Helyismereti Gyűjteményünkre, Europe Direct Bács-Kiskun szolgáltatásunkra alapozva.
- Olvasói és dokumentum-nyilvántartás, kölcsönzés, statisztikai adatok szolgáltatása korszerű HunTéka integrált könyvtári rendszerünkben.
- Szakképzett, hosszú ideje a szolgáltatásban dolgozó, az intézmény szervezetében külön osztályba szervezett szakemberek, a teljes intézményi infrastruktúra és minden osztályunk közreműködése a szolgáltatásban.
- Többszörösen minősített szolgáltató könyvtár, a minőségi alapelvek és eszközök folyamatos alkalmazásával.
- Átlátható, külön kezelt gazdálkodás, minisztériumi és települési beszámolók.

A Katona József Könyvtár 2025-ben is minden feltételt biztosított a korszerű, magas szintű könyvtári szolgáltatás működtetéséhez:

Dokumentumszolgáltatás:

Állománygyarapítás, állománygondozás

Új dokumentum: **138 db** (138 db könyv), ebből ajándék: 10 db

Törölt dokumentum: 946 db

Folyóirat előfizetés: **14 féle** újság, folyóirat

Összes állomány 2025. december 31-én: **7194 db**

Állománygyarapításra fordított összeg: **551 339 Ft**

Könyv: **386 170 Ft** (40% kedvezmény a kereskedelmi árhoz képest)

Folyóirat: **165 169 Ft**

Könyvtárközi kölcsönzés: **170 db**

Közösségi szolgáltatások, programok

Könyvtári programok száma: **157**

Résztvevők száma a programokon: **2448 fő**

KSZR vagy egyéb pályázati forrásból meghívott vendég:

Békési Erika: A Mama köténye - mese és a régi idők falusi élet bemutatása

Könyvtári foglalkozások megtartásához készített forgatókönyvek: **22 db**

Online elérhető és megosztható játékok, kvízek: **7 db**

Mesenaptár pályázat:

Mesenaptárunkkal minden hónapban egy kortárs gyermek- vagy ifjúsági könyvet népszerűsítünk. Arra kérjük a gyerekeket, hogy készítsenek illusztrációkat az általunk ajánlott 12 könyv valamelyikéhez, a könyvek megismertetéséhez játékos forgatókönyveket készítünk. A rajzokból válogatva készül a következő évi könyvajánló falinaptárunk. Az olvasásnépszerűsítő módszertani projektünk bemutatására meghívást kaptunk a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár által meghirdetett Közkönyvtári Börzére, és felkerült a Könyvtári Intézet Jógyakorlat-gyűjteményébe is. 2025-ben **34 településről** összesen **550 rajzot** kaptunk. Szalkszentmárton településről is többen pályáztak.

Vándorbőröndök:

Tematikus csomagjaink a német és az angol nyelvtanuláshoz illeszkedő dokumentumokat és nyelvoktató társasjátékokat tartalmaznak. Segítségükkel a

kistelepülésen élő gyermekek nyelvismerete játékos, vidám formában, könyvtári foglalkozás keretében gyarapodhat. 4 darab Goethe Intézet által összeállított német nyelvű bőrönd vehető igénybe, és ezek mintájára összeállítottunk 4 darab angol bőröndöt is. Szalkszentmárton település élt a lehetőséggel, német csomagot kölcsönzött.

Vándor diafilmcsomag

Új szolgáltatásként 2025-től diafilmcsomagokat állítottunk össze, ezeket is 3 hónapos időtartamra kölcsönözhetik könyvtáraink. A vetítések a kapcsolódó könyvek bemutatására is lehetőséget adnak.

KönyvtárMozi

Vármegyénkben KSZR településeink nagy részén működik a könyvtárban a KönyvtárMozi. A filmalapú szolgáltatás segítségével szerzői jogdíj befizetése nélkül lehet vetíteni a magyar filmkultúra legértékesebb filmjeit, animációs filmjeit. A felnőtt-, gyermek- és családi vetítéseket a módszertani segédanyagok segítségével beszélgetésekkel, játékokkal, előadásokkal, könyvtári foglalkozásokkal egészítik ki a könyvtárosok. A program keretében a helyi könyvtárban 2025-ben 9 vetítés volt 153 résztvevővel.

Információs szolgáltatás

Információs szolgáltatásaink keretében egyrészt könyvtárosainkat látjuk el a munkájukhoz szükséges tudnivalókkal, információkkal, másrészt segítjük őket, hogy minél hatékonyabban tudjanak segíteni az ilyen jellegű olvasói kérések kiszolgálásában.

Bács-Kiskun Vármegyei Könyvtárellátási Szolgáltatás oldala

(https://www.kjmk.hu/bksz/)

A KSZR szolgáltatásaink összefoglalója, innen érhetőek el jelszóval védett szolgáltatásaink a könyvtárak számára: foglalkozás forgatókönyvek, módszertani segédanyagok, szakmai képzéseink előadásai, letölthető munkanapló, a HunTéka használati segédletünk. A településnevekre kattintva a folyamatosan karbantartott, frissített **vármegyei könyvtári adatbázisunk** érhető el. Az önkormányzatokat arra kérjük, hogy honlapjukon az adott könyvtárra mutató linket helyezzenek el, így mindig naprakész információt adhatnak könyvtárukról: http://www.kjmk.hu/szalkszentmarton/

Digitális világunk (https://kjk.dspace.qulto.eu/home)

A Qulto rendszer repozitóriumába gyűjtöttük össze digitalizálási tevékenységünk eredményeit, melyben Helyismereti Gyűjteményünk egész vármegyére vonatkozó anyagait digitalizáljuk. Kistelepüléseink kapcsán egyre több aprónyomtatvány (meghívó, fotó, plakát, képeslap), újságcikk, könyvrészlet érhető el teljes szövegűen.

Közhasznú információk:

Együttműködő partnereink szóróanyagait, nyomtatott és elektronikus kiadványait eljuttattuk könyvtárainkba. A Europe Direct Bács-Kiskun programjait, szóróanyagait is eljuttatjuk kistelepüléseinkre az Európai Unióval kapcsolatos információk közvetítésére. A Bács-Kiskun Vármegyei Rendőr-főkapitánysággal együttműködésben szolgáltató helyeinknek minden hónapban továbbítjuk a Bűnmegelőzési Osztály ELBIR hírlevelét.

Képzés, továbbképzés, szakmai segítségnyújtás

Könyvtárosaink számára az évi kötelező két szakmai nap mellett további képzési lehetőségeket is biztosítunk. Egyéni szakmai tanácsadást folyamatosan, napi rendszerességgel nyújtottunk telefonon, e-mailen. Szervezetten az évi 4 kiszállításunk során minden alkalommal felsőfokú végzettségű kolléga megy a településekre, ellenőrzi a helyi szakmai munkát (munkanaplót, rendet), valamint válaszol a felmerülő kérdésekre, problémákra. Ezekről minden alkalommal jegyzőkönyv is készül.

A Nemzeti Kulturális Alap Olvasásnépszerűsítési pályázatára Szalkszentmárton könyvtára is pályázott. Munkáját módszertani tanácsadással, forgatókönyvekkel, program ötletekkel és lehetőségekkel segítjük.

Új kezdeményezésként szeptemberben a kistelepüléseink polgármestereit hívtuk találkozóra, amelyen bemutattuk számukra a KSZR rendszert, és felhívtuk a figyelmüket azokra a szolgáltatásokra, amelyek minden település kulturális életének fejlődése és a szabadidős tevékenységek szempontjából fontos értéket és lehetőségeket képviselnek. A szakmai nap és az azt követő személyes beszélgetések nagyon jó eredménnyel zárultak.

2025. április 29. KSZR szakmai nap

Helyszín: Katona József Könyvtár, Kecskemét

Téma: HunTéka lehetőségei, KönyvtárMozi, aktualitások

Résztvevők: 80 fő

2025. április. 30, május 6, 7, 15, 16. Hospitálás (5 alkalom)

Helyszín: Katona József Könyvtár, Kecskemét

Téma: baba, óvodás, alsós gyermekfoglalkozások hospitálása, módszertani megbeszéléssel

Részvevők: 17 fő

2025. július 8. Pályázatismertetés

Helyszín: Zoom felület

Téma: NKA pályázati tájékoztató

Résztvevők: 8 fő

2025. szeptember 9, 22. Tájékoztató könyvtárszakmai nap (2 alkalom)

Helyszín: Katona József Könyvtár, Kecskemét

Téma: KSZR települések polgármesterei részére.

Résztvevők: 63 fő

2025. nov. 24, 25. KSZR szakmai nap

Helyszín: Csávoly, Ágasegyháza Könyvtár, Információs és Közösségi Hely

Téma: helyismereti források, Könyvtári Kihívás pályázati tájékoztató

Résztvevők: 83 fő

2025. november 28. Pályázatismertetés

Helyszín: Zoom felület

Téma: Könyvtári Kihívás pályázati tájékoztató (azoknak, akik nem voltak a szakmai napon személyesen)

Résztvevők: 4 fő

Eszközbeszerzés

A könyvtár működéséhez szükséges szakmai anyagokról a 2025-ös évben is gondoskodtunk nyomtatványok, irodaszerek, nyomtatópatronok, tonerek vásárlásával.

A Google-űrlapos igényfelmérést követően Szalkszentmárton település könyvtára részére egy **Dell Optiplex 7020 típusú könyvtáros munkaállomást** szereztünk be.

Könyvtárhasználat

A nyitvatartási napok száma egy átlagos héten: 5

A nyitvatartási órák száma egy átlagos héten: 40

A nyitvatartási napok összesített száma a tárgyévben: 229

Szalkszentmárton	Lakónépessége	Könyvtárhasználat					Ebből 14 éven aluliak				Internet-használatok száma
		Regisztrált használók	Személyes használatok száma	Távhasználatok száma	Kölcsönzött dokumentumok	Helyben használt dokumentumok	Regisztrált használók	Személyes használatok száma	Kölcsönzött dokumentumok	Helyben használt dokumentumok	
2025	**2825**	**102**	**5703**	**768**	**2270**	**5208**	**53**	**3785**	**1342**	**3114**	**103**
2024	2814	141	6845	2605	2412	7447	72	4755	1090	3995	229
2023	2771	196	6265	1147	2269	8876	97	3304	766	4289	146
2022	2891	137	8330	1404	1685	4189	52	5145	401	1727	365
2021	2869	499	3084	1043	881	237	94	2154	168	236	228

A szalkszentmártoni könyvtárban 2025-ben személyi változás történt, az átadás-átvétel gördülékenyen lezajlott. A használati adatokban kismértékű visszaesést láthatunk. A regisztrált (beiratkozott) olvasók száma sajnos jelentősebben csökkent, nem éri el a lakosság 4%-át, itt a 10% lenne a minimálisan elérendő cél. A könyvtár sokszínű programkínálatával a felnőtt lakosság és az iskolások, óvodások részére is nyitott, sokan látogatják, baba-mama klub, jógaórák; néptáncosok is rendszeresen használják a könyvtárat – jó lenne a résztvevők számára népszerűsíteni a hagyományos könyvtári szolgáltatásokat, az ingyenes beiratkozást és az azzal elérhető szolgáltatásokat hangsúlyozni (kölcsönzés, könyvtárközi, KönyvtárMozi). Az iskolások, óvodások csoportosan gyakran jönnek foglalkozásokra a könyvtárba, itt a pedagógusokkal együttműködve lehetne akár a szülői értekezleteken felhívni a szülők figyelmét a gyermekek beíratására.

Példaértékű, hogy az önkormányzat forrást biztosít kiemelkedő írók, költők meghívására, ezeken a programokon is meg lehetne próbálni a beiratkozási nyomtatványokat átadni azoknak, akik még nem tagok, egy jól sikerült program után biztos lelkesebben iratkoznak be.

A Bács-Kiskun Vármegyei Könyvtárellátási Szolgáltatás legfontosabb eredményei számokban:

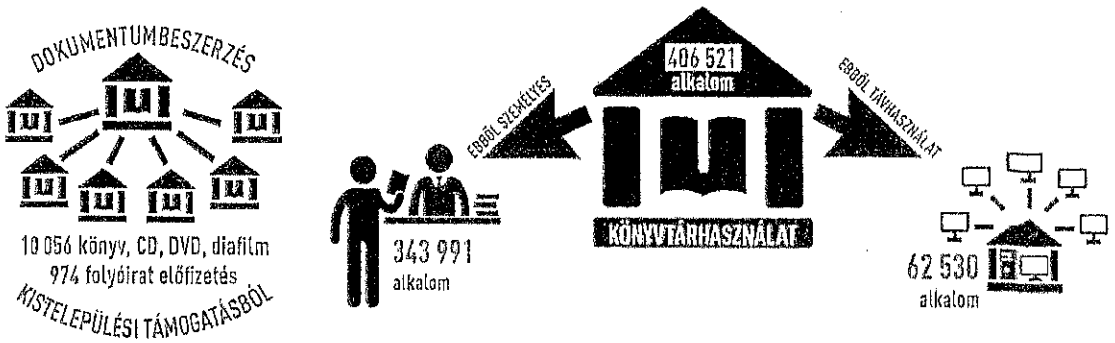

A kistelepülési könyvtárak jövője abban rejlik, hogy sokféle szolgáltatásukra építve valódi közösségi terekké váljanak, ahol az emberek tanulhatnak, kikapcsolódhatnak és kapcsolatba léphetnek egymással. Egyes településeinken ez már megvalósult, máshol törekszünk ennek elérésére. A hagyományos könyvtári szolgáltatások, a digitális tartalmak és a közösségi programok egyaránt hozzájárulnak a települések társadalmi és kulturális életének gazdagításához, reményeink szerint segítik a fiatalok és felnőttek helyben maradását, mérséklik az elvándorlást.

Támogató önkormányzat és elhivatott könyvtárosok nélkül mindez nem lenne megvalósítható, köszönjük 2025-ben nyújtott együttműködésüket.

Kecskemét, 2026. május 18.

KATONA JÓZSEF KÖNYVTÁR * KECSKEMÉT *

Bujdosóné Dr. Dani Erzsébet
könyvtárigazgató
habilitált egyetemi docens